

Xavier Garcia

Periodista

Biografies de reusencs

Xavier Ferré Trill (Reus, 1962), doctor en història i en sociologia, màster en estudis superiors de llengua i literatura catalanes i professor del departament de pedagogia de la URV, continua la vella tradició reusenca d'alimentar la bibliografia local amb noves aportacions biogràfiques, com les que, darrerament, ha publicat al voltant de *Pere Cavallé, ciutadania republicana* (Edicions del Centre de Lectura, 2009), *Antoni Correig, entre l'humanisme cristià i la literatura* (Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2011) i, a finals de 2013, *Ramon Amigó i Anglès, pedagog del territori*, editat també a Publicacions.

IÉS QUE REUS –com a segona ciutat catalana que va ser al segle XIX– va donar molt de si al conjunt de l'economia i la cultura catalanes, fins ara, i amb alts i baixos, com sempre i arreu. En qualsevol cas, en el camp de les arts i les lletres (Fortuny, Tapiró, Gaudí, Ceferí Olivé, els Bofarull, Eduard Toda, Santasusagna, Iglésies, i ja a la postguerra, els Ferrater, Teresa Miquel, Correig, Amorós, Amigó, Murgades i Anguera, entre molts d'altres) i en el de l'agroindústria i el mecenatge (Evarist Fàbregas, Güell i Mercader...), el conjunt humà de la capital del Baix Camp feia i continua fent goig. En el meu pelegrinatge humà, cultural i periodístic per aquestes terres, entre la

serra de Prades i la Mussara i la costa, he conegut tipus sensacionals: el músic Guinjoan, de Riudoms (tan lligat a Reus), el poeta i memorialista Xavier Amorós, que ja n'ha repicat 91, i el lingüista Ramon Amigó, també de Reus (1925-2011), que morí fa tres anys.

LA DARRERA APORTACIÓ de Xavier Ferré –amplíssima, tant en contingut sociohistòric com en el rastreig dels papers de l'autor– va dedicada, com diem, a Ramon Amigó, poeta, excursionista i pioner dels estudis dels noms de lloc (toponímia) i de persona (onomàstica), des dels anys cinquanta, arreu de Catalunya (al costat sovint de Joan Coromines) i, en particular, a les comarques natal de l'Alt i Baix Camp, Priorat i Ribera d'Ebre, sobre les quals el seu mestratge ha estat indiscutible. Amb pròleg de Joaquim Mallafré, també de la corda reusenca, excel·lent traductor, per si calia

La darrera aportació de Xavier Ferré va dedicada a Ramon Amigó, pioner dels estudis de toponímia i onomàstica des dels anys cinquanta, arreu de Catalunya

recordar-ho, de l'*Ulisses* de Joyce al català, membre de l'Institut d'Estudis Catalans (al qual també va pertànyer Amigó, tot i no tenir estudis acadèmics), la biografia de Ferré –més de 300 denses pàgines– repassa, certament, vida i obra del filòleg reusenca, el situa en el context de l'època, de la postguerra a l'actualitat, dintre l'esforç de reconstrucció del catalanisme polític i la catalanitat cultural en una àrea molt determinada, però més enllà de quedar-s'hi l'autor ens demostra la capacitat d'aquella generació d'estudiosos locals per transcendir l'àmbit propi i anar a la formació d'una xarxa de relacions culturals (en aquest cas, real, presencial i directe), que és, com diu Ferré en la seva imprescindible introducció del volum, la que ha permès "la construcció de la història nacional".

AMB MÉS O MENYS GRAU, després de la guerra, aquesta idea era bàsica a totes les comarques del país, però a Reus i la seva àrea es va realitzar amb un bon equip de supervivents del gran desastre col·lectiu, sempre amb el suport dels principals resistents residents a Barcelona (el gran geògraf reusenca Josep Iglésies, Joan Triadú, Pere Català Roca, Albert Manent, etcètera), amb els quals impulsaren recitals poètics, aplecs patriòtics, recerques lingüístiques pels llocs que es despoblaven, institucions culturals, com el Centre de Lectura de Reus, i edicions de llibres.